Základní škola Benátky nad Jizerou,
Pražská 135

Minimální preventivní program

1. Minimální preventivní program

1.1. Úvod

Drogy a jiné sociálně patologické jevy se dotýkají i děti, které navštěvují naší základní školu. Je tedy důležité zahájit primární prevenci právě v době školní docházky a poskytnout žákům potřebné informace formou, která je přiměřená jejich věku.

V tomto věku patří žáci k nejohroženější skupině, a proto i naše škola připravuje a realizuje komplexní program primární protidrogové prevence a prevence sociálně patologických jevů, za pomoci různých subjektů.

1.2. Sociálně patologické jevy

Prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti naší školy představuje aktivity v následujících oblastech prevence:

- drogová závislost, alkoholismus, kouření, vapování, užívání nikotinových sáčků
- šikanování (fyzické útoky, vydírání, loupeže, poškozování věcí, slovní útoky v podobě nadávek, pomluvy, vyhrožování, ponižování, sexuální obtěžování, demonstrativní přehlížení, ignorování žáka)
- kyberšikana (útoky pomocí emailů, sms zprávy, vyvěšování urážlivých materiálů na internetové stránky apod.)
- vandalismus, kriminalita a další formy násilného chování
- promiskuita a pohlavně přenosné choroby
- virtuální drogy (počítače, televize, video)
- záškoláctví, velká absence
- xenofobie, rasismus, intolerance, antisemitismus
- vydírání, obtěžování
- sebepoškozování a pokusy o sebevraždu

1.3. Cíl minimálního preventivního programu

Cílem primární prevence je zvýšení odolnosti dětí a mládeže vůči sociálně patologickým jevům.

Cílem našeho programu je, aby se preventivní výchovně vzdělávací působení stalo neoddělitelnou součástí výuky a života školy.

Je nutné analyzovat jedince, konkrétní sociální situaci dítěte. Naše škola se věnuje také dětem s vadami učení a chování a pomáhá jim k jejich kompenzaci, protože tuto skupinu chápeme jako velmi ohroženou. Nabízíme volnočasové aktivity a programy, kde se mohou uplatnit všechny děti. Důraz je kladen na informovanosti žáků 2.stupně v hodinách občanské výchovy, výchově ke zdraví, přírodopise, biologii, chemii, výtvarné výchově, českém jazyce a na 1.stupni v prvouce, přírodovědě a dalších předmětech.

1.4. Charakteristika školy

Jsme základní škola s právní subjektivitou. Od 1.9.2013 se žáci učí podle Školního vzdělávacího programu „Škola pro život“ schválený pod č.j. 1/2013. Kapacita naší školy je 550 žáků.

1.5. Současný stav ve škole

Na naší škole se potýkáme se s několika problémy.

a) Hlavním problém, který se vyskytuje, je šíření kyberšikany, zveřejňování nevhodných informací a fotografií na sociálních sítích. Žáci si neuvědomují, že se jedná o něco nevhodného a ohrožujícího, především psychickou stránku oběti. Je nutné s žáky mluvit otevřeně, bez zastrašování, ale také vysvětlit jednotlivé dopady na zdraví oběti a postavení ve společnosti.
b) Dalším, novým fenoménem, kterým se setkáváme, je užívání nikotinových sáčků a elektronických cigaret (vapování). Při užívání žáci netuší (ani rodiče), jak velká závislost vzniká, polštářky ani vapování nepočítají za něco návykového a nebezpečného.

c) Problém, který velice narůstá, je absence, která zahrnuje velký počet nemluvených hodin u žáků, jak 1. tak i 2.stupně. Také se setkáváme s tím, že rodiče úmyslně neposílají žáky do školy. Zde škola spolupracuje s Policií ČR a OSPOD Mladá Boleslav.
d) Náznaky šikany se na naší škole také vyskytují, ale při zjištění se řeší okamžitě. Za pomocí učitelů jsou žáci schopni mluvit o šikaně, obtěžování i vydírání.

1.6. Koordinace preventivních aktivit ve škole

Za koordinaci preventivních aktivit na škole odpovídají protidrogový koordinátor (Mgr. Magdalena Tesařová, tel. 326 362 196, 770 185 201, kabinet č.217) jmenovaný ředitelem školy pro 1. a 2.stupeň. V rámci své činnosti připravuje ve spolupráci s výchovným poradcem a vedoucími předmětových komisí Minimální preventivní program. O programu jsou informováni všichni učitelé, rodiče na třídních schůzkách, žáci o třídnických hodinách a široká veřejnost prostřednictvím internetových stránek naší školy.

Koordinátor spolupracuje s výchovným poradcem, třídními učiteli a ostatními pedagogy, školním psychologem, dále s PPP a dalšími odborníky, institucemi a organizacemi.

1.7. Spolupráce s rodiči

Rodiče jsou prostřednictvím třídních učitelů informováni o realizaci Minimálního preventivního programu na škole. Problémy spojené s drogami a dalšími sociálně patologickými jevy je třeba řešit ve vzájemné spolupráci. Rodiče jsou informováni o situaci na škole o třídních schůzkách. Nejlepším řešením by bylo větší zapojení rodičů. Tento bod se stále zcela nedaří plnit, převažuje spíše snaha problémy nevidět. Bez spolupráce s rodinou však jen těžko dojdeme k nějaké zásadní změně.

1.8. Vzdělávání pedagogů

Pedagogové se v rámci svých možností zúčastní aktivit zaměřených na protidrogovou prevenci a prevenci sociálně patologických jevů. Škola každoročně poskytuje nabídku programů seminářů a školení zabývajících se touto tématikou.

1.9. Metody práce

V rámci výuky jsou a budou i nadále kromě tradičních metod práce využívány další metody, které se osvědčily. Výchova bude probíhat mezipředmětově.
Některé používané metody práce:

- výklad (informace)
- samostatná práce (slohové práce na určená témata, referáty, informace z tisku...)
- besedy, diskuse
- sociální hry, hraní rolí, obhajoba určitého názoru, trénování způsobu odmítání
- skupinová práce ve třídě

Na prvním stupni je v hodinách prvouky a přírodovědy hlavně kladen důraz na nebezpečí kouření a používání alkoholických nápojů. Děti jsou informovány o možném zneužívání léků a orientačně o jiných drogách.

Na druhém stupni je zařazení problematiky v hodinách občanské výchovy, výchově ke zdraví, přírodopise, biologii, chemii, výtvarné výchově a českém jazyce. Problematika patologických jevů je také součástí třídnických hodin. Konkrétní témata prevence, rozsah osvojených dovedností (kompetencí) a možné metody práce jsou obsahem příloh, které jsou součástí tohoto programu. (příloha č. 1,2,3)

1.10. Organizace volného času dětí

a) sportovní oblast
   - sportovní odpoledne pro 1.stupeň
   - sportovní liga
   - přebory školy ve vybraných sportovních disciplínách
   - zapojení školy do soutěže AŠSK i jinými organizacemi
   - lyžařské zájezdy a kurzy
   - vodácké kurzy

b) kulturní oblast
   - pěvecký sbor
   - návštěvy divadel
   - odpolední návštěvy kin

c) vědomostní oblast
   - předmětové olympiády

d) poznávací oblast
   - zeměpisné, dějepisné, fyzikální a exkurze
   - ozdravné pobyty žáků 1.stupně
   - školní výlety

e) další aktivity
   - různé akce 9.ročníků a prvňáčků
   - vyřazení deváťáků
   - Den otevřených dveří naší školy
   - Rozsvícení vánočního stromu
   - vánoční karneval
   - tematické dny

f) besedy pro žáky
   - od 1.ročníku až po 9.ročník preventivní přednášky na vybrané téma (dle věku dětí)
   - tento bod bude plněn podle dalších aktuálních nabídek a možností školy

1.11. Řešení přestupků

Dojde-li k porušení ustanovení školního řádu, týkající se držení, distribuce, užívání návykových látek i tabákových výrobků v prostorách školy a školního areálu nebo vstupování do školy a školního areálu pod vlivem návykových látek, bude to klasifikováno jako hrubý přestupek a budou z toho vyvozeny patřičné sankce.

Budou sledovány i další sociálně patologické jevy - šikana, vandalismus, brutalita, rasismus atd. Při jejich zjištění budou navržena cílená opatření. V případě, kdy selže prevence ve škole, bude přistoupeno k následujícím opatřením:

1. individuální pohovor se žákem
2. spolupráce s rodinou
3. doporučení kontaktu s odborníky
4. v případě nezájmu rodičů uvědomění sociálního odboru, oddělení péče o dítě
5. v případě dealerství oznámení Policii ČR

1.12. Spolupráce s odborným pracovištěm, organizací a odborníkem

- Pedagogicko psychologická poradna (PPP – Mladá Boleslav) – 326 731 066
- Speciálně pedagogické centrum (SPC – Mladá Boleslav) – 326 326 723
- Středisko výchovné péče (SVP - Liberec) – 482 750 807, 482 757 275
- Dětský lékař – 326 362 505, 326 362 506
- Oddělení sociálně právní ochrany dítě – Magistrát MB – 326 716 178
- Policie ČR – Benátky n/Jiz. – 326 362 134
- Věznice Jiřice (Nymburk)
- Krajský úřad Středočeského kraje - Odbor školství, mládeže a sportu – 257 280 292, 257 280 111

1.13. Šikanování ve škole

V prevenci proti šikanování a v postupech řešení šikanování postupuje škola podle Programu proti šikanování. Tento program slouží k vytvoření bezpečného, respektujícího a spolupracujícího prostředí ve škole, zaměřuje se především na prevenci šikanování a ukazuje postupy řešení šikanování. Je určen všem pedagogickým pracovníkům školy, rodičům a žákům školy. Tento program je nedílnou součástí Minimálního preventivního programu školy.

1.14. Sebepoškozování a sebevražedné myšlenky, jednání

Sebepoškozování a sebevražedné jednání je velmi komplexní záležitostí a při výskytu by se škola měla na řešení aktivně podílet. Zapojením všech stran (škola, rodiče, specialisté) se daří rychleji rozklíčovat a zajistit vhodnou pomoc. Myšlenky na sebevraždu či sebevražedné jednání ovlivňují duševní zdraví žáků, což dále ovlivňuje jejich školní výkon.

Jedinec, který má sebevražedné myšlenky, často zažívá nesnesitelnou psychickou bolest, ze které se snaží uniknout. Projevy tohoto jednání mohou být u dětí a dospívajících jiné než u dospělých. Obvykle je možné si všimnout změn v chování, prožívání a v tom, co nám žáci přímo a nepřímo říkají. U jedince, který o sebevraždě přemýšlí, nemusí být vůbec přítomny všechny varovné signály, mohou se objevovat v různé kombinaci. Zásadním varovným znakem je, **když se žák začne projevovat významně jinak, než tomu bylo dosud.**

Součástí tohoto MPP je „Krizový plán – Sebepoškozování a sebevražedné myšlenky, jednání“, kde najdeme projevy v chování, prožívání a komunikaci žáka, a jaká prevence může být poskytována na úrovni školy, jaká na úrovni rodiny, vztahů a společnosti.

1.15. Závěr

Minimální preventivní program školy je součástí výchovy a vzdělání žáků po celou dobu povinné školní docházky. V rámci minimálního preventivního programu je nutné kombinovat poskytování informací z oblasti prevence sociálně patologických jevů s výcvikem v sociálních dovednostech. Preferovat přístupy zaměřené do oblasti zdravého životního stylu a aktivního sociálního učení. Program musí brát zřetel na věk a osobní charakteristiky jedinců. Bude mít smysl jedině tehdy, bude-li dobrá komunikace a spolupráce školy, rodičů i odborných institucí, zda budou poskytovány pravdivé informace. Společnými silami nalezneme správné řešení vyskytujícího se problému, ale také především zamezit výskytu různých patologických jevů.

Součástí Minimálního preventivního programu jsou přílohy č.1 – č.11 v 2.části MPP

č.1 - Zařazení okruhů prevence do tematických plánů 1.stupně a 2.stupně
č.2 – Zákony, metodické pokyny, vyhlášky
č.3 - Metodické pokyny a zákony s odkazy na internetové stránky
č.4 – Adresy a kontaktní čísla na organizace zabývající se protidrogovou činností
č.5 - Jak řešit případy související s užíváním návykových látek v prostředí školy (zjednodušený postup)
č.6 – Plán metodika prevence pro školní rok 2023/2024
č.7 - Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance
č.8 - Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané
č.9 – Metodické doporučení pro prevenci vzniku problémových situací žáka s PAS
č.10 – Doporučení rodičům - Jak pracovat s dítětem, které trpí sebepoškozováním
č.11 + 11a - 11g – Sebevražedné chování – metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže

Dne 15.10. 2026

……..…… ……..……

Mgr. Michaela Teplá
ředitel školy

Mgr. Magdalena Tesařová
metodik prevence

2. Program proti šikanování ve škole

Tento program slouží ve škole k vytvoření bezpečného, respektujícího a spolupracujícího prostředí ve škole, zaměřuje se především na prevenci šikanování a ukazuje postupy řešení šikanování. Je určen všem pedagogickým pracovníkům školy, nepedagogickým pracovníkům, rodičům a žákům školy.

2.1. Šikanování

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Podoby šikanování jsou:

a) přímá podoba šikany*:*

- fyzické útoky v podobě bití
- vydírání
- loupeže
- poškozování věcí
- slovní útoky v podobě nadávek
- pomluvy
- vyhrožování
- ponižování
- sexuální obtěžování až zneužívání
- kyberšikana prostřednictvím elektronické komunikace (útoky pomocí e-mailů, sms zpráv, vyvěšování urážlivých materiálů na internetové stránky apod.)

b) nepřímá podoba šikany:

- demonstrativní přehlížení
- ignorování žáka či žáků

c) psychická šikana, přímá a nepřímá – (součástí je i kyberšikana, děje se pomocí ICT technologií)

d) fyzická šikana, přímá a nepřímá (patří sem i krádeže a ničení majetku oběti)

e) smíšená šikana, kombinace psychické a fyzické šikany (násilné a manipulativní příkazy apod.).

2.2. Odpovědnost školy a pedagogických pracovníků

Škola má povinnost zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví žáků v průběhu všech vzdělávacích a souvisejících aktivit, a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování (sociálně patologických jevů).

Bude-li znám případ šikanování a pedagogický pracovník nepřijme v tomto ohledu žádné opatření, vystavuje se riziku trestního postihu pro neoznámení, případně nepřekažení trestného činu (§168, 167 trestního zákona).

2.2.1. Vzdělávání pedagogických pracovníků

Pracovníci školy vědí, jak vypadají příznaky nezdravých sociálních vztahů a vědí, jak mají vhodně reagovat na příznaky či projevy šikany. Uvědomují si důležitost efektivní komunikace, práce s pravidly, metody výběru atd. jako podmínek rozvoje bezpečného prostředí.

2.2.2. Preventivně výchovná činnost žáků

S třídními kolektivy se pracuje na rozvoji pozitivních vztahů. Za jejich rozvoj odpovídají třídní učitelé, kteří si dle možností a konkrétní situace nacházejí odpovídající organizační formy (třídnické hodiny, školní výlety, exkurze, společný nocleh ve škole,…). Žáci vědí, co je a co není šikana, jak se zachovat, když se v jejich blízkosti objeví.

2.3. Prevence proti šikanování

Základem prevence šikanování a násilí ve škole je Školní vzdělávací program, který podporuje pozitivní vzájemné vztahy mezi žáky (a mezi žáky a učiteli) a usiluje o vytváření bezpečného prostředí školy. Systém primární prevence sociálně patologických jevů je součástí Minimálního preventivního programu.

2.3.1. Informování o problematice šikanování

a) informace pro pracovníky školy (školní metodik prevence, výchovný poradce, školní psycholog, ředitel školy, pedagogičtí pracovníci)

b) informace pro rodiče

c) informace pro žáky

2.3.2. Spolupráce se specializovanými institucemi

Při předcházení případům šikany spolupracovat s institucemi:

a) v resortu školství:

- s pedagogicko-psychologickými poradnami,
- středisky výchovné péče,
- speciálně pedagogickými centry,

b) v rezortu zdravotnictví:

- s pediatry a odbornými lékaři,
- dětskými psychology, psychiatry,
- zařízeními, která poskytují odbornou poradenskou a terapeutickou péči, včetně individuální a rodinné terapie

c) v resortu sociální péče:

- s oddělením péče o rodinu a děti,
- s oddělením sociální prevence.

Dojde-li k závažnějšímu případu šikanování nebo při podezření, že šikanování naplnilo skutkovou podstatu trestného činu (provinění) spolupracovat:

- s Policií ČR,
- s orgánem sociálně právní ochrany dítěte.

2.4. Krizový plán a postupy řešení šikanování

2.4.1. Postup pedagogického pracovníka a ředitele školy

<u>Postup pedagogického pracovníka</u>

1. Informují-li rodiče pedagogického pracovníka o podezření na šikanování, zahájí okamžitě vyšetřování šikany, spolupracuje s metodikem prevence a výchovným poradcem, informuje ředitele školy.
2. Má-li pedagogický pracovník podezření na šikanování, zahájí okamžitě vyšetřování šikany, spolupracuje s metodikem prevence a výchovným poradcem, informuje

ředitele školy.

3. V případě prokázaných projevů šikany neprodleně informuje ředitele školy, spolupodílí se na vyšetřování šikany dle pokynů ředitele školy.
4. Vždy informuje rodiče o výsledcích vyšetřování šikany, a to i v případech, že se podezření neprokáže.
5. Navrhne v pedagogické radě potrestání agresorů.

Postup ředitele školy

1. Přijme informaci o šikanování (pedagogický pracovník, rodič, žák).
2. Rozhodne, zda škola zvládne řešit šikanu vlastními silami nebo zda škola potřebuje pomoc z venku, a zda je nezbytná její součinnost se specializovanými institucemi a Policií ČR.
3. V případě prokázaných projevů šikany jmenuje pracovníky (komise – metodik prevence, výchovný poradce a třídní učitel), kteří se budou podílet na vyšetřování šikany dle jeho pokynů.
4. Zajistí informování dotčených rodičů o vyšetřování šikany nebo sám informuje o výsledcích vyšetřování šikany, které řídí.
5. V případě negativních dopadů šikanování na oběť je nutné zprostředkovat péči Pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče, speciálně pedagogického centra nebo dalších odborníků – klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů.
6. V mimořádných případech doporučí rodičům (agresora) dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení SVP, případně doporučí realizovat dobrovolný diagnostický pobyt žáka v místně příslušném diagnostickém ústavu.
7. V mimořádných případech podá návrh orgánu sociálně právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu.
8. Dojde-li k závažnějšímu případu šikanování nebo při podezření, že šikanování naplnilo skutkovou podstatu trestného činu, oznámí tuto skutečnost Policii ČR.
9. Oznámí orgánu sociálně právní ochrany dítěte skutečnosti, které ohrožují bezpečí a zdraví žáka. Pokud žák spáchá trestný čin (provinění), popř. opakovaně páchá přestupky, zahájí spolupráci s orgány sociálně právní ochrany dítěte bez zbytečného odkladu.
10. Projedná v pedagogické radě potrestání agresorů.

2.4.2. Vyšetřování šikany

a) vyšetřování počáteční šikany (se standardní formou):
    1. Rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili a s oběťmi.
    2. Nalezení vhodných svědků.
    3. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (nikoli však konfrontace obětí a agresorů).
    4. Zajištění ochrany obětem.
    5. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi.

b) pokročilá šikana s neobvyklou formou – výbuch skupinového násilí vůči oběti, tzv. třídního lynčování, vyžaduje následující postup:
    1. Překonání šoku pedagogického pracovníka a bezprostřední záchrana oběti.
    2. Domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování.
    3. Zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi.
    4. Pokračující pomoc a podpora oběti.
    5. Nahlášení policii.
    6. Vlastní vyšetřování.

2.4.3. Postup rodičů při podezření na šikanování

Postup při podezření na šikanování, o kterém jsou informování, by měl být následující:

1. Rodiče informují o podezření na šikanování třídního učitele, popřípadě dalšího pedagogického pracovníka, při jehož hodinách nebo dohledu nad žáky k šikaně dochází.
2. Nejsou-li podezření na projevy šikany bezodkladně a uspokojivě řešeny v pravomoci pedagogických pracovníků včetně metodika prevence či výchovného poradce, obrátí se rodiče s informací na ředitele školy.
3. V případech prokazatelných projevů šikany se rodiče přímo obrátí s informací na ředitele školy.
4. Jsou-li rodiče přesvědčeni, že postupuje škola při řešení šikanování nedostatečně, je možné jednat v této záležitosti se zřizovatelem školy (město Benátky nad Jizerou), nebo podat stížnost na školu České školní inspekci.

2.5. Telefonní čísla

- Pedagogicko-psychologická poradna Ml. Boleslav – 326 731 066
- Středisko výchovné péče (Liberec) – 482 750 807, 482 757 275
- Policie ČR (Benátky n/Jiz.) – 326 362 134
- Orgánem sociálně právní ochrany dítěte Ml. Boleslav – 326 716 178

„Program proti šikanování ve škole“ je zpracován dle Metodického pokynu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízení – č.j.MSMT – 22294/2013-1.

Dne 15.10. 2026

……..……	…….……
Mgr. Michaela Teplá ředitel školy	Mgr. Magdalena Tesařová metodik prevence

3. Krizový plán – Sebepoškozování a sebevražedné myšlenky, jednání

Jedinec, který má sebevražedné myšlenky, často zažívá nesnesitelnou psychickou bolest, ze které se snaží uniknout. Projevy tohoto jednání mohou být u dětí a dospívajících jiné než u dospělých. Obvykle je možné si všimnout změn v chování, prožívání a v tom, co nám žáci přímo a nepřímo říkají. U jedince, který o sebevraždě přemýšlí, nemusí být vůbec přítomny všechny varovné signály, mohou se objevovat v různé kombinaci. Zásadním varovným znakem je, **když se žák začne projevovat významně jinak, než tomu bylo dosud.**

3.1. Varovné signály

Změny v chování:

- potíže se soustředěním,
- sebepoškozování,
- samotářství, vyhýbání se kamarádům či oblíbeným činnostem,
- zhoršený školní prospěch,
- rizikové chování (např. užívání návykových látek),
- potíže se spánkem (polehávání či pospávání v hodinách),
- potíže ve vztazích,
- zanedbávání svého vzhledu
- zabývání se myšlenkami na sebevraždu či ukončení života,
- vyhledávání informací o sebevraždě,
- rozdávání osobních věcí.

Změny v prožívání:

- podrážděnost, výbuchy vzteku,
- náhlé změny nálad,
- dlouhodobý smutek, plačtivost,
- zvýšená úzkost,
- nízké sebehodnocení a sebedůvěra,
- vyčerpanost, apatie, pasivita.

Změny v komunikaci:

- ne/přímé vyjádření, že chce zemřít (Přál bych si být mrtvý. Nechci žít. Kéž bych se nenarodil.),
- vyjádření beznaděje (Můj život nemá smysl. Nic nemá smysl.),
- vyjádření toho, že je všem na obtíž (Kdybych tu nebyl, nikomu bych nechyběl.),
- psaní deníku, básní, ve kterých se objevuje téma smrti,
- loučení se s ostatními, dopisy na rozloučenou.

3.2. Prevence na úrovni školy

- **duševní zdraví** – ve škole jsou zařazeny programy podporující duševní pohodu žáků, besedy, téma se zařazuje napříč předměty
- **pozitivní klima a atmosféra** – škola má být bezpečným místem
- dostupnost informací – dostupné informace o možné pomoci, kontakty na odborníky
- **funkční školní poradenské pracoviště** (metodik prevence, výchovný poradce, speciální pedagog) – poskytuje podporu individuálně žákům, kteří mají potíže se svým duševním zdravím, prožívají těžkou životní situaci.
- **podpora učitelů** – jde o podporu ze strany vedení (laskavý přístup, zdravé vztahy na pracovišti, příjemná atmosféra a pracovní kolektiv)
- **přístup učitelů** – učitelé jsou všímavý ke svým žákům, zavádějí témata duševního zdraví do své výuky, znají varovné signály sebevražedného jednání, umějí identifikovat žáka v riziku a vědí, jaké jsou případné další kroky pomoci.

3.3. Podpůrný rozhovor s žákem se sebevražednými myšlenkami

Důležité je mluvit o tématu v klidu, o samotě a mít na to dostatek času. Ideální je, když s dítětem mluví učitel, se kterým má dobrý vztah. Je vhodné žáka přijmout, nesoudit, nenutit své způsoby řešení situace, nezlehčovat prožitky, netrestat ani nevyvolávat pocity viny. Pokud máme podezření, že žák má sebevražedné myšlenky, nesnažíme se situaci hned vyřešit sami. Rolí pedagoga je v takové chvíli poskytnout podpůrný rozhovor a předat žáka do další péče (např. školní poradenské pracoviště). V rozhovoru není nutné se bát ticha, je vhodné vyjádřit zájem o žáka, navázat kontakt a pak se otevřeně zeptat na sebevražedné

myšlenky. Žákovi neslibujeme důvěrnost informací, společně se domlouváme na dalším postupu, aby žákovi bylo lépe, a představujeme aktuální možnosti.

Jakými otázkami se můžeme ptát?

Navázání kontaktu:

Můžu s tebou chvíli mluvit?

Mám pocit, že se v poslední době trápíš...

Mám o tebe strach...

Vidím, že se v poslední době straníš ostatních... neděje se něco?

Pozoruji na tobě změny... jak se teď máš doma/ ve škole?

Pojďme si popovídat...

Specificky zaměřené otázky:

Děkuji, že mi říkáš, jak se cítíš a co prožíváš. Chápu to správně, že to, co mi říkáš, znamená, že si chceš ublížit? Pochopil jsem to správně?

Slyšel jsem, že říkáš, že už nechceš žít... co jsi tím myslel?

Když o tom takhle mluvíš, znamená to, že si chceš ublížit?

3.4. Komunikace se zákonnými zástupci

- představit se a také svoji pozici ve škole
- nabídnout pomocnou ruku v řešení situace – ideální je, aby škola vedla rozhovor v duchu partnerství s rodinou
- informovat o pozorovaném chování a fungování žáka
- vysvětlit, že informace o stavu žáka budou v případě potřeby sdíleny s dalšími pedagogy
- nabídnout pomoc, domluvit schůzku (za přítomnosti třídního učitele, metodika prevence, příp. i ředitele školy)
- metodik prevence nabízí poradenství pro zákonné zástupce
- udělat zápis z domluvy

3.5. Pomoc odborníků

- v akutní krizové situaci volat **155**
- psychoterapeuta, psychiatra zajistit:
  - přes obvodního lékaře
  - vlastní pojišťovnu
  - v rámci zdravotnického systému (https://czap.cz/adresar)
  - Rodičovská linka tel. 606 021 021, https://rodicovskalinka.cz/
  - Linka pro rodinu a školu tel. 116 000, https://likaztracenedite.cz/

Vždy musím udělat:

Informovat ředitele školy.

Udělat zápis o situaci i do Knihy úrazů.

Postarat se následně o vlastní psychohygienu.

Průběžně sledovat žáka a zajímat se o něj.

Dne 15.10. 2026

…….……

Mgr. Michaela Teplá
ředitel školy

…….……

Mgr. Magdalena Tesařová
metodik prevence

Adresy a kontaktní čísla – Protidrogová činnost – Mladá Boleslav

1. Linka důvěry SOS a Centrum psychoterapie
   Dukelská 198, Mladá Boleslav — tel.: 326 741 481

2. Kontaktní centrum
   Galetova 429, Mladá Boleslav — tel.: 326 735 591, 326 322 817

3. Poradna pro rodinu a mezilidské vztahy
   Masná 55, Mladá Boleslav — tel.: 326 322 915

4. Pedagogicko psychologická poradna PhDr. Horáčková
   Václavkova 1040, Mladá Boleslav — tel.: 326 324 955

5. Středisko komplexní terapie a poradna pro léčbu bolesti
   Pavel Ptáček – klinický psycholog – Modrá Hvězda
   Jiráskova 1230, Mladá Boleslav — tel.: 326 324 025

6. MUDr. Jiří Marek, psychiatr
   Jaselská 146, Mladá Boleslav — tel.: 326 711 333

7. MUDr. Markéta Pekárková, psychiatr
   Politických vězňů 241, Benátky nad Jizerou — tel.: 326 362 989

8. PhDr. Karel Červinka
   PL Kosmonosy — tel.: 326 715 812

9. Ordinace protialkoholní a protitoxikomanická
   MUDr. Pavel Krákora
   Žižkova 1057, Mladá Boleslav — tel.: 326 715 769

10. Mgr. Gabriela Hrabovská
    Bezručova 1460, Mladá Boleslav — tel.: 326 735 540, 603 203 319

11. Denní sanatorium, MUDr. Stegerová — tel.: 326 323 137, 725 574 574
    Linhartova 243/25, Kosmonosy

12. PhDr. Radmila Kavanová
    Komenského 90, Mladá Boleslav — tel.: 604 950 040

Psychologové a psychiatři - Mladá Boleslav

Mgr. Gabriela Hrabovská – Bezručova 1460, Mladá Boleslav
Tel. 603 203 319

Mgr. Věra Ženíšková – Bezručova 1460, Mladá Boleslav
Tel. 775 131 745

MUDr. Martina Hrnčířová – Tř. Václava Klementa 195, Mladá Boleslav
Tel. 725 988 422

MUDr. Petra Votýpková – Žižkova 1057, Mladá Boleslav
Tel. 326 811 111

MUDr. Martina Stegerová – Linhartova 243/25, Kosmonosy
Tel. 326 323 137
Tel. 725 574 574
dětský a dorostový psychiatr

Linka pro rodinu a školu tel. 116 000 nebo 116 111

Základní škola Benátky nad Jizerou, Pražská 135

Jak řešit případy související s užíváním návykových látek v prostředí školy

TABÁKOVÉ VÝROBKY

– konzumace tabákových výrobků ve škole

ALKOHOL

- příchod žáka do školy pod vlivem alkoholu
- konzumace alkoholu ve škole
- nález alkoholu ve škole

OPL (omamné a psychotropní látky)

- příchod žáka do školy pod vlivem OPL
- konzumace OPL ve škole
- distribuce OPL ve škole
- nález OPL ve škole

KRÁDEŽE A VANDALISMUS

- nahlášení krádeže žákem
- vznik škody na majetku školy

TABÁKOVÉ VÝROBKY

Konzumace tabákových výrobků ve škole

- Je-li žák přistižen při konzumaci tabákových výrobků v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je nutné mu v další konzumaci zabránit.
- Tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit.
- Pedagog. prac. o události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka (odkud má výrobek), který založí školní metodik do agendy.
- O kouření žáka informuje třídní učitel zákonného zástupce nezletilého žáka.
- Opakuje-li se jednání, vyrozumí škola orgán sociálně-právní ochrany obce.
- Ve škole se vyvodí sankce stanovené školním řádem.

ALKOHOL

Příchod žáka do školy pod vlivem alkoholu

- Při podezření na intoxikaci žáka může pedagog provést test na přítomnost alkoholu (dechová zkouška), ale pouze na základě **písemného souhlasu zákonného zástupce**.
- Podle závažnosti stavu žáka pedagogický pracovník posoudí, zda mu nehrozí nějaké nebezpečí.
- V případě, kdy je žák **ohrožen na zdraví a životě**, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.
- **Nehrozí-li nebezpečí**, pedagog o události sepíše stručný záznam a vyrozumí vedení školy.
- **Není-li žák schopný pokračovat ve vyučování**, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl.
- Není-li zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně-právní ochrany dítěte obce a vyčká jeho pokynů.
- Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost.
- **Opakuje-li se situace**, splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte.
- Z konzumace alkoholu je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem.

Konzumace alkoholu ve škole

- Je-li žák přistižen při konzumaci alkoholu, je třeba další konzumaci zabránit.
- Alkohol je třeba odebrat a zajistit.
- Podle závažnosti stavu žáka pedagogický pracovník posoudí, zda mu nehrozí nějaké nebezpečí.
- V případě, kdy je žák **ohrožen na zdraví a životě**, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.
- **Nehrozí-li nebezpečí**, pedagog o události sepíše stručný záznam (odkud a od koho má alkohol) a vyrozumí vedení školy.

- **Žák není schopný pokračovat ve vyučování**, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl.
- Není-li zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně-právní ochrany dítěte obce a vyčká jeho pokynů.
- Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost.
- **Opakuje-li se situace**, splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte.
- Z konzumace alkoholu je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem.

Nález alkoholu ve škole

- **Nalezne-li se alkohol v prostorách školy**, postupuje se takto:
  - tekutinu nepodrobovat žádnému testu,
  - uvědomit vedení školy,
  - tekutinu uložit u vedení školy,
  - zpracovat stručný záznam o události.
- **Zadrží-li se u některého žáka alkohol**, postupuje se takto:
  - tekutinu nepodrobovat žádnému testu,
  - uvědomit vedení školy,
  - sepsat stručný záznam o události za přítomnosti ředitele školy,
  - zápis záznamu založí školní metodik prevence do své agendy,
  - třídní učitel vyrozumí zákonného zástupce žáka,
  - při **opakovaném nálezu** u téhož žáka, se vyrozumí orgán sociálně-právní ochrany dítěte.

OPL (omamné a psychotropní látky)

Distribuce = prodej OPL, zprostředkovávání prodeje nebo jiným způsobem je osoba poskytuje uživatelům

Příchod žáka do školy pod vlivem OPL

- Posoudit, zda mu nehrozí nějaké nebezpečí.
- Je-li **ohrožen na zdraví a životě**, zajistí škola nezbytnou pomoc a volá lékařskou službu první pomoci.
- **Nehrozí-li nebezpečí**, ihned zajistí vyjádření žáka a vyrozumí vedení školy.
- **Není-li schopen pokračovat ve vyučování nebo dbát pokynů**, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl.
- Skutečnost ohlásí škola zákonnému zástupci a orgánu sociálně-právní ochrany dítěte.
- Škola vyvodí sankce stanovené školním řádem. Je nutné rozlišovat distributora od uživatele. Distribuce je trestným činem, užívání je porušení školního řádu.
- O události se sepíše záznam.

Konzumace OPL ve škole

- Návykovou látku je třeba žákovi odebrat a zajistit ji.
- Posoudit, zda mu nehrozí nějaké nebezpečí.
- Je-li **ohrožen na zdraví a životě**, zajistí škola nezbytnou pomoc a volá lékařskou službu první pomoci.
- **Nehrozí-li nebezpečí**, ihned zajistí vyjádření žáka a vyrozumí vedení školy.
- **Není-li schopen pokračovat ve vyučování nebo dbát pokynů**, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl.

- Skutečnost ohlásí škola zákonnému zástupci a orgánu sociálně-právní ochrany dítěte.
- Škola vyvodí sankce stanovené školním řádem. Je nutné rozlišovat distributora od uživatele. Distribuce je trestným činem, užívání je porušení školního řádu.
- O události se sepíše záznam.
- Stejný postup zvolí pedagog v případě **příchodu žáka do školy pod vlivem OPL.**

Distribuce OPL ve škole

- Jestliže má škola podezření o distribuci OPL ve škole, vyrozumí místní oddělení Policie ČR.
- Jedná-li se o osobu mladší 18 let, vyrozumí škola také zákonného zástupce a orgán sociálně-právní.

Nález OPL ve škole

- **Nalezne-li se látka (OPL) v prostorách školy**, postupuje se takto:
  - látku nepodrobovat žádnému testu,
  - uvědomit vedení školy,
  - látku vložit do obálky, napsat datum, čas a místo nálezu. Obálku přelepit a opatřit razítkem školy, podpisem a uložit do trezoru,
  - o nálezu informovat Policii ČR.

- **Zadrží-li se u některého žáka látka OPL**, postupuje se takto:
  - látku nepodrobovat žádnému testu,
  - uvědomit vedení školy,
  - sepsat stručný záznam (datum, čas, místo nálezu a jméno žáka) o události za přítomnosti ředitele školy,
  - o nálezu se vyrozumí Policie ČR.

- **Podezření, že některý žák má nějaké OPL u sebe**, postupuje se takto:
  - situace spadá do kompetence Policie ČR
  - vyrozumět Policii ČR,
  - škola informuje zákonného zástupce žáka,
  - žáka izolovat, mít ho pod dohledem do příjezdu Policie ČR,
  - u žáka neprovádět osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí.

Krádeže a vandalismus

Nahlášení krádeže žákem

- Pořídit záznam výpovědi poškozeného.
- Věc předat místnímu oddělení Policie ČR.
- Je-li znám pachatel (mladší 18 let), nahlásit věc sociálně-právnímu orgánu.

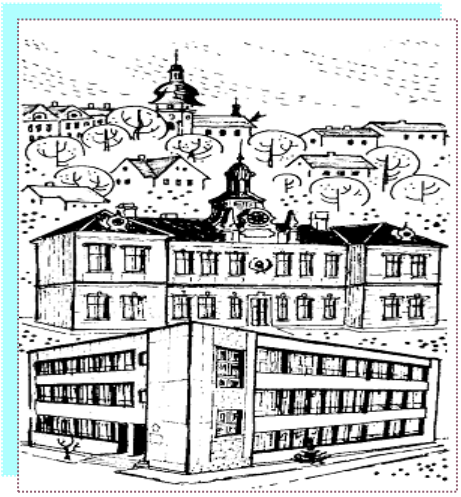
Vznik škody na majetku školy žákem

- Vyhotovit záznam o celé záležitosti a pokusit se odhalit viníka.
- Zná-li škola viníka, může náhradu škody vymáhat na zákonném zástupci.
- Nedojde-li k náhradě škody zákonným zástupcem, může škola náhradu vymáhat soudní cestou.

Telefonní čísla:

- Policie ČR - oddělení Benátky n/Jiz. – **326 362 134**
- Pedagogicko-psychologická poradna – Mladá Boleslav – **326 731 066**
- Orgán soc. právní ochrany dítěte Magistrát Ml.Boleslav – **326 716 178**

Základní škola Pražská 135, Benátky nad Jizerou

STRATEGIE PREVENCE

A ŘEŠENÍ ŠKOLNÍ NEÚSPĚŠNOSTI

Školní neúspěšnost je vážným problémem, jehož řešení si vyžaduje náročnou práci s žákem a často také s rodiči žáka. Bývá důsledkem individuálních rozdílů v osobnosti žáků, v jejich výkonnosti, motivaci i jejich rodinné výchově. Neprospěch je často způsoben souborem příčin, které je třeba dobře rozpoznat.

„Strategie předcházení školní neúspěšnosti vychází z Vyhlášky č. 27/2016Sb. a Vyhlášky č.72/2005Sb. a jejím cílem je vyhledávaní potencionálně neúspěšných žáků a vytváření podmínek ke zlepšení jejich školní úspěšnosti. Velmi důležitou roli hraje také postoj dítěte i rodičů ke škole a školní práci."

1. Příčiny školní neúspěšnosti

a) osobnost dítěte - snížená inteligence, nedostatečná paměť, emoční labilita, nízká sebedůvěra, poruchy učení, poruchy chování a jiné zdravotní komplikace žáka

b) rodina - nepodnětné rodinné prostředí, rozdílné osobnostní a sociální podmínky života v rodině, nesprávné typy výchovy, složitá rodinná situace

c) nedostatky ve výchovně vzdělávacím procesu ve škole – malá aktivizace žákovy osobnosti ve vyučování, nedostatečná motivace, nerespektování vývojových hledisek a principů pedagogické práce, špatné vztahy mezi učitelem a žákem, popřípadě mezi žákem a spolužáky, konflikty ve spolupráci školy s rodinou

2. Předcházení školní neúspěšnosti ze strany školy

V první řadě je nutné podrobit dítě kvalitní pedagogické, speciálně-pedagogické a případně psychologické diagnostice, aby byly odhaleny konkrétní příčiny selhávání žáka ve škole. Diagnostika žákových možností, učebních stylů a vzdělávacích potřeb nám pak umožní nastavit vhodná opatření. Je potřeba reagovat včas tak, aby žák byl schopen zastavit svůj pokles výkonu a případně se vrátit mezi "školsky úspěšné žáky".

Možná opatření volíme individuálně na základě diagnostiky a zjištěných potřeb žáků:

a) poruchy učení a chování, jiná zdravotní omezení a znevýhodnění - kompenzace nedostatků s pomocí speciálně pedagogických metod a postupů na základě doporučení z PPP nebo SPC, integrace žáka a vytvoření IVP

b) odchylka v celkové úrovni inteligence - žákovi bude stanoveno základní učivo, které po něm bude požadováno podle jeho možností a schopností, vhodné metody práce, motivace - zažití úspěchu, možnost opravit si známku, individuální konzultace ve vyučování i mimo něj, spolupráce s PPP - integrace na základě IVP a realizování dalších podpůrných opatření doporučených poradnou

c) žáci sociálně znevýhodněni - motivace žáka k učení, spolupráce s rodinou, vytvoření podmínek pro domácí přípravu i ve škole ve volných hodinách, přístup k internetu ve škole

d) žáci s vysokou absencí jsou velmi často ohroženi sklouznutím do školní neúspěšnosti - včas žákům nabídnout podporu při zvládnutí zameškaného učiva - plán dostudování učiva a termíny dozkoušení, konzultace s žákem a rodiči, kde se domluví zvýšený dohled nad žákem.

3. Postup při řešení školní neúspěšnosti – plán pedagogické podpory nebo také plán podpůrných opatření

Hlavním opatřením je zvýšená spolupráce s rodiči!

a) Po prvním čtvrtletí třídní učitelé písemně informují rodiče žáků, kteří za toto čtvrtletí neprospívají (jsou hodnoceni známkou nedostatečný nebo dostatečný, ale vyučující vyhodnotí vývoj jako rizikový). b) Podle zájmu je možné využít individuální konzultaci rodičů, žáka a vyučujícího - diagnostika školní neúspěšnosti a poradenství (např. nastavení podpory při učení, zjištění učebních stylu).

c) Pokud se situace nezlepšuje, bude nabídnut žákovi podpůrný plán.

d) Pokud žák zameškává více než 100 hodin výuky, vyvolává se jednání s rodiči preventivně. Přítomni - třídní učitel, žák a rodič, případně učitel předmětu, kde se už objevily problémy. Domluví se podpora žákovi tak, aby byl schopen kompenzovat svou

absenci (plán práce, termíny zkoušení, obsah učiva, možnost individuální konzultace, doučování se spolužáky atd.).

e) Na závěr školního roku by měla být podpora vyhodnocena třídním učitelem.

4. Plán pedagogické podpory (plán podpůrných opatření)

Podpůrný plán pro neprospívající žáky je souhrn opatření, nabízených žákům a jejich rodičům, který se podpisem všech stran stává pro všechny závazným.

4.1 Realizace plánu pedagogické podpory

Pokud selže individuální podpora žákovi a ten je v prvním pololetí hodnocen nedostatečnou nebo je hodnocen dostatečnou a jeho vyučující vyhodnotí další vývoj jeho výkonů jako rizikový, nabízí se žáku a jeho zákonným zástupcům podpůrný plán. Po uzavření pololetního hodnocení výsledků vzdělávání navrhne třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími podpůrný plán. S plánem jsou seznámeni rodiče a žák a dojde k jeho podpisu. Po uzavření klasifikace na závěr školního roku je vyhodnocena jeho efektivita.

4.2. Formy a metody práce

Pro úspěšnost Podpůrného programu jsou podstatné především formy a metody práce využívané učitelem, ke kterým patří zejména:

- podpůrný studijní plán, tj. stanovení přiměřeného obsahu učiva – učitel stanovuje obsah učiva určený k osvojení v rozsahu, který odpovídá žákovým vzdělávacím možnostem (intelektovým i sociálním)
- zadávání pravidelných úkolů vycházejících ze stanoveného obsahu učiva, tj. podpůrného plánu – zadání práce pro domácí přípravu - dílčí úkoly odpovídající žákovým vzdělávacím možnostem

- užívání podpůrných aktivit – oznámení písemné práce, stanovení termínu zkoušení z konkrétního učiva, umožnění opakovaného opravného pokusu
- používání podpůrných pomůcek při samostatné práci – přehledy, tabulky, kalkulačky, nákresy, aj. dle charakteru předmětu, které pomohou žákovi lépe se orientovat v učivu
- individuální práce se žákem v rámci individuálních konzultací i v rámci vyučovací hodiny – pomoc žákovi odstranit výrazné mezery v učivu, podpora při výuce při výkladu nového učiva
- vedení písemných záznamů o průběhu podpůrného programu – zadání úkolu, termín splnění, poskytování pravidelných informací o průběhu podpůrného programu rodičům a výchovnému poradci – informace o přístupu žáka k plnění povinností v časovém sledu
- domluva konzultační hodin, kdy si učitel zve žáka na konkrétní termín v případě, že žák potřebuje opakovaně vysvětlit probírané učivo, učitel telefonicky zve rodiče současně se žákem, aby je informoval o pravidlech práce, aby se s rodiči dohodl, jak mohou své dítě podpořit

Dne 15.10. 2026

……..……	…….……
Mgr. Michaela Teplá ředitel školy	Mgr. Magdalena Tesařová metodik prevence